



Haarlem

Gemeente Haarlem

drs. Cora-Yfke Sikkema

Wethouder duurzaamheid, mobiliteit, beheer en onderhoud

Retouradres

Aan de leden van de Commissie Beheer

Datum 22 april 2016
Ons kenmerk 2016/168191
Contactpersoon Rob Admiraal
Doorkiesnummer 06-12096855
E-mail radmiraal@haarlem.nl
Bijlage(n) Participatie en Inspraakplan
Onderwerp Groot onderhoud Kleine Houtstraat en Lange Veerstraat

Geachte leden van de commissie Beheer,

In mijn brief “Werkwijze bij het vaststellen VO/DO openbare ruimte projecten” heb ik aangekondigd om de raad bij de start van specifieke groot onderhoud projecten mee te nemen in de uitgangspunten en dilemma’s. Een van deze projecten betreft het groot onderhoud aan de Kleine Houtstraat en Lange Veerstraat in het centrum.

In 2016 vervangt Liander de gietijzeren gasleidingen in Kleine Houtstraat en Lange Veerstraat. Gelijkijdig vervangt deze energie netwerkbeheerder een aantal laagspanningskabels en bijhorende huisaansluitingen. Uitstel van het werk is niet mogelijk: de minister heeft boetes aangekondigd voor gietijzeren gasleidingen die niet voor eind 2016 zijn vervangen. Voor het vervangen van de gasleidingen worden de trottoirs opengeboken. Ook PWN heeft zich inmiddels gemeld voor werkzaamheden aan de waterleiding.

De werkzaamheden van Liander en PWN bieden de ideale gelegenheid voor werk met werk. De huidige bestrating dateert uit 1979 en is na een kleine 40 jaar toe aan een opknappbeurt. Ik ben voornemens om de straten van gevel tot gevel opnieuw in te richten met hergebruik van bestaande materialen, qua aanpak vergelijkbaar zoals in 2014 in Gierstraat uitgevoerd.

Als onderdeel van het project wordt vervangingsonderhoud aan de openbare verlichting uitgevoerd. Nieuwe armaturen worden conform het HIOR aangebracht in de Lange Veerstraat en de overspanningen en stijgbuizen worden vernieuwd. Daarmee krijgen de Lange Veerstraat en Kleine Houtstraat een uitstraling conform het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) Binnenstad. De Kleine Houtstraat en Lange Veerstraat zijn daarmee voor de komende 15 jaar weer onderhoudsvrij.



Aandacht voor groen

In beide smalle straatjes staan een beperkt aantal bomen. Deze bomen blijven behouden en krijgen nieuwe aarde, een betere beluchting en waar nodig worden ruimere groeiplaatsen aangebracht. Voor toevoeging van meer groen is het budget niet toereikend.

Planning

Liander heeft eind 2015 aangekondigd dat zij de gietijzeren gasleidingen in de Kleine Houtstraat – Lange Veerstraat gaan vervangen als één van de laatste projecten binnen de gemeente die nog moet worden afgerond. Begin 2016 is de voorbereiding opgestart. Door de strakke uitvoeringsplanning staat het project onder tijdsdruk. Dit vanwege de ministeriele aanschrijving over de noodzakelijke (aanvang van de) vervanging voor 1 januari 2017. De herbestrating vormt een bescheiden onderdeel van het werk. Maatgevend zijn de leidingwerkzaamheden.

Tijd																					
Fase	Jan 2016	Feb 2016	Mrt 2016	Apr 2016	Mei 2016	Jun 2016	Jul 2016	Aug 2016	Sept 2016	Oktober 2016	Nov 2016	Dec 2016	Jan 2017	Feb 2017	Mrt 2017	April 2017	Mei 2017	Jun 2017	Jul 2017	Aug 2017	
Start proces	■	■																			
Beslisdocument			■																		
Start voorbereiding				■	■	■	■														
Start uitvoering								■	■	■	■		■	■							
Feestdagen											■	■									
Oplevering straatwerk														■	■						
Openbare Verlichting															■	■	■	■			
Nazorg straatwerk																■	■	■	■		

Budget

Omdat ik de kans voor een gevel tot gevel aanpak niet voorbij wil laten gaan stel ik voor de kosten voor herbestrating (€ 285.000,=) te dekken uit de bestemmingsreserve openbare ruimte. Deze reserve is bedoeld voor niet voorziene uitgaven en calamiteiten. Het budget is taakstellend en het project moet binnen de gestelde randvoorwaarden worden uitgevoerd. Er is geen budget voor extra investeringen in ruimtelijke kwaliteit of een complete herinrichting. Uw raad besluit over de voorgestelde dekking bij de bestuursrapportage. Een BDU subsidieaanvraag is inmiddels ingediend bij de provincie.

Huidige situatie

In het Haarlems Verkeer- en Vervoerplan (HVVP) worden de noord-zuidroutes voor fietsers door de binnenstad benoemd als aandachtspunt. De Lange Veerstraat en Kleine Houtstraat zijn onderdeel van het Haarlems fietsnetwerk. Tegelijkertijd maken beide straten onderdeel uit van het voetgangersgebied in de binnenstad. Het HVVP bevestigt het spanningsveld tussen de winkelfunctie, de voetganger en de fiets en geeft aan dat het creëren van een noord-zuidfietsroute met een eigen infrastructuur door de Haarlemse binnenstad niet mogelijk is.



Volgens het HVVP (pagina 63) blijven de bestaande fietsroutes door het winkel- en horecagebied in stand. In drukke winkelstraten waar voetgangers en fietsers de ruimte delen, wordt gevraagd om een heldere inrichting, waaruit duidelijk is welke ruimte gereserveerd is voor terrassen en uitstallingen, en waar kan worden gelopen en gefietst.

Participatie en inspraak

Het project betreft uitsluitend het herstraten van bestaande verharding (groot onderhoud zonder profielwijziging) en is niet inspraakplichtig. Wel worden stakeholders proactief geïnformeerd en belanghebbenden geconsulteerd.

Consultatie stakeholders

De onderstaande stakeholders zijn geconsulteerd en geïnformeerd:

- Spaarnelanden en Nutsbedrijven (Liander, PWN, etc)
- Ondernemersvereniging Kleine Houtstraat
- Fietsersbond
- Werkgroep Fiets

Een uiteenzetting van de reacties op hoofdlijnen:

Spaarnelanden en NUTS bedrijven

De planning is tot stand gekomen in goed overleg met deze partijen. Er zijn afspraken gemaakt over ieders bijdrage aan het project. In samenspraak met Nutsbedrijven en belanghebbenden worden de gevolgen van de werkzaamheden voor de winkeliers besproken. Met stakeholders samen worden de uitvoeringswijze en mitigerende maatregelen uitgewerkt met als uitgangspunt zo min mogelijk verstoring van de bedrijfsvoering van de ondernemers in de straat. Belangrijke richtlijnen zijn de ARBO-veiligheidseisen en de veilige doorstroming van voetgangers en fietsverkeer.

Ondernemersvereniging Kleine Houtstraat.

De ondernemers begrijpen dat deze werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Zij waarderen het dat ze in een vroegtijdig stadium worden benaderd om mee te denken over de uitvoeringsplanning en –fasering. Winkeliers vragen om bij de herbestrating prioriteit te geven aan de voetgangers, omdat de straten behoren tot het voetgangersgebied. Zij geven aan dat voetgangers overlast hebben van fietsers die zich soms zodanig door het voetgangersgebied bewegen dat het leidt tot (bijna) aanrijdingen. Zij vinden het onwenselijk als bij herstraten met strengpersklinkers (nog) meer prioriteit wordt gegeven aan fietsers dan aan voetgangers omdat het winkelend publiek dan wordt verdrongen.

Fietsersbond

De Fietsersbond verwijst naar het HVVP, waarin staat dat de Kleine Houtstraat – Langestraat samen met de Smedestraat, Kruisstraat en Kruisweg de “Rode Loper” zal gaan vormen alsmede een ‘Lange Lijn’. De fietsersbond vraagt om herstraten met strengpersklinkers, zodat fietsers snel en comfortabel kunnen doorfietsen. Uit o.a. de vloerkaart van het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) zou blijken dat de route uitgevoerd moet worden met strengpersklinkers.



Werkgroep Fiets

De werkgroep Fiets stelt voor gebruik te maken van het project om te zoeken naar locaties voor extra fietsparkeervoorzieningen (fietsvakken) voor kortparkeerders. Zij komen hiervoor met voorstellen.

Dilemma's

Beide straten maken onderdeel uit van het kernwinkelgebied in de binnenstad. Tegelijkertijd loopt volgens het Haarlems Verkeer en Vervoer Plan (HVVP) het (hoofd-)fietsnetwerk door deze straten. Deze combinatie van functies in een smalle straat leidt soms tot overlast en gevaarlijke situaties van fietsers die zich met hoge snelheid door een voetgangersgebied bewegen.

Het voornaamste dilemma wordt gevormd door de tegenstrijdige verwachting van Fietsersbond en winkeliers over de verharding. De fietsersbond heeft de verwachting uitgesproken dat prioriteit wordt gegeven aan de fietsers en dat strengpersklinkers worden toegepast, zodat fietsers snel en comfortabel kunnen voortgaan. De winkeliers vragen om prioriteit te geven aan de voetgangers, omdat de straten behoren tot het kernwinkel- en voetgangersgebied.

Voorstel

Het vastgestelde beleid blijkt niet eenduidig. Volgens het HIOR *kan* het wenselijk zijn om af te wijken van de standaard klinker en strengpersklinkers toe te passen. Hoewel er een noord-zuidroute voor fietsers door deze straten loopt, is het vanwege de vele voetgangers in het kernwinkelgebied niet verstandig om (nog) sneller fietsverkeer te bevorderen. In lijn met het HVVP en het voorontwerp van de Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR) stel ik voor het huidige verkeersregime te handhaven; voetgangers houden prioriteit en fietsers zijn te gast.

Als uitwerking daarvan past het dan beter om hier geen strengpersklinker toe te passen. Hoewel ik de wens van de Fietsersbond voor strengpersklinkers begrijp, kies ik daar niet voor omdat strengpersklinkers kunnen uitlokken tot hogere snelheden van het fietsverkeer en omdat in het beschikbare budget wordt uitgegaan van hergebruik van bestaand materiaal. Ook verwacht ik dat een discussie over de materialisering kan leiden tot vertraging van het feitelijke werk, wat zou betekenen dat Liander de straat in eerste instantie tijdelijk dicht moet blokken en dat de ondernemers twee keer overlast zullen ondervinden.

Overigens is het beschikbare budget ook niet toereikend voor strengpersklinkers omdat uitgegaan wordt van hergebruik van bestaand materiaal (gebakken klinkers). Mocht de raad vragen om prioriteit aan fietsers te geven en wel strengpersklinkers toe te passen, dan dient hiervoor naar schatting €150.000,= aanvullend budget beschikbaar te worden gesteld. Omdat de bestemmingsreserve openbare hiervoor niet bedoeld is, zal dit dan ten koste gaan van het reguliere budget voor groot onderhoud.



Haarlem

5

Risico's

Een risico vormt de afstemming van werkzaamheden tussen verschillende aannemers een risico. Gevolg van een slechte afstemming kan zijn dat werkzaamheden en overlast langer duren dan noodzakelijk. Dit wil ik ondervangen door de werkzaamheden in combinatie aan te besteden. Eén aannemer wordt dan verantwoordelijk voor het leidingwerk, het straatwerk en de afstemming, wat doorgaans een kortere uitvoeringsduur en daardoor minder overlast oplevert.

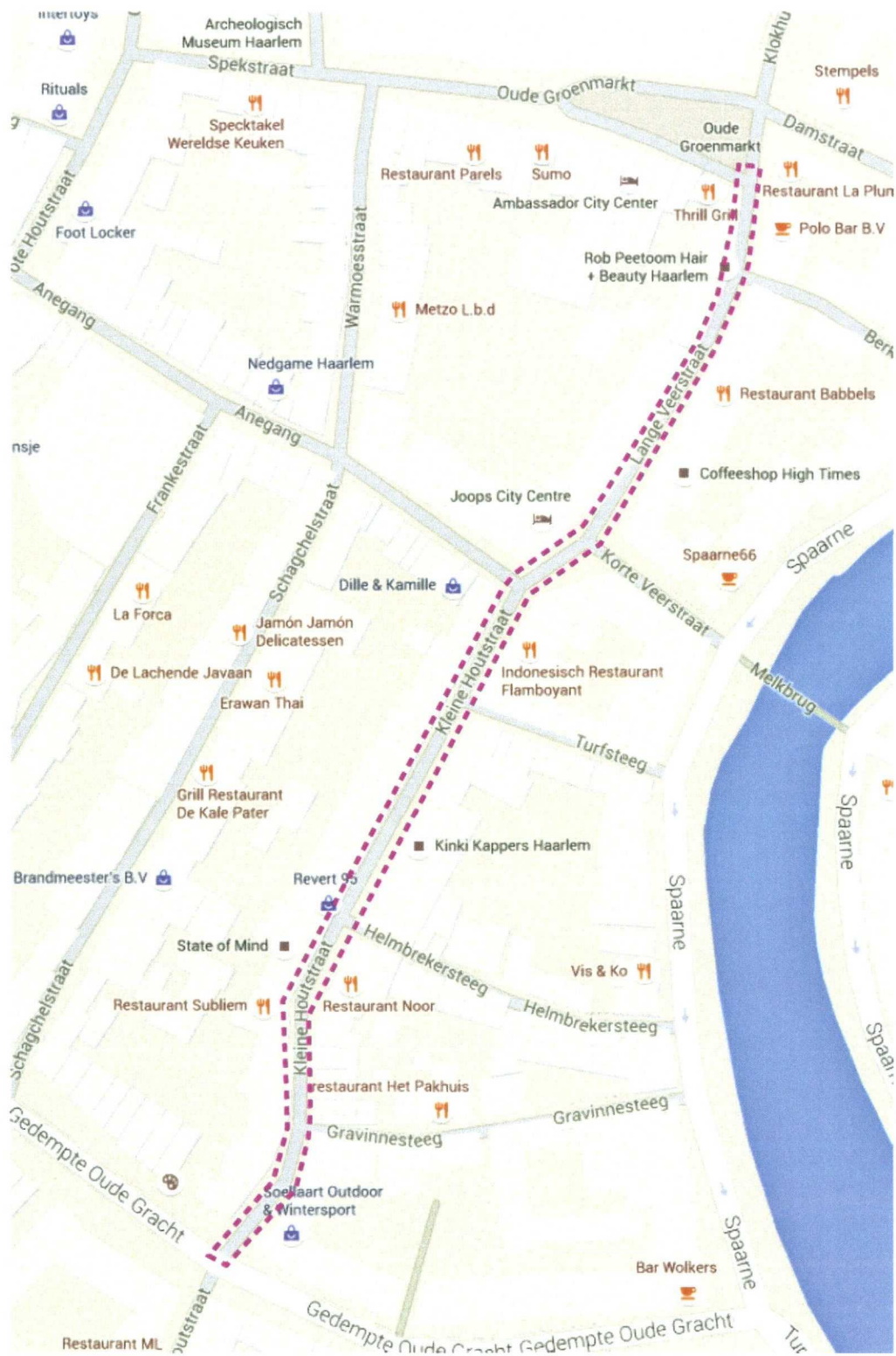
Omdat de herbestrating slechts een klein onderdeel van de werkzaamheden vormt, wordt voorgesteld de werkzaamheden onder te brengen bij Liander als onderdeel van hun leidingwerk. De gemeente spreekt dan haar bijdrage aan het werk af, waarmee de financiële risico's afgedekt zijn. Er worden afspraken gemaakt over de inzet van een ter zake kundige aannemer en toezichthouder, die de kwaliteit van de uitvoering borgt.

Met vriendelijke groet,

Cora Yfke Sikkema



I Situatieschets en werkgrenzen van het project

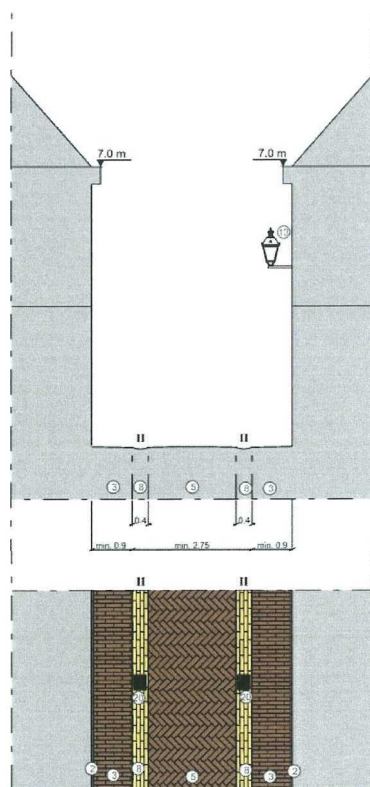




Haarlem

7

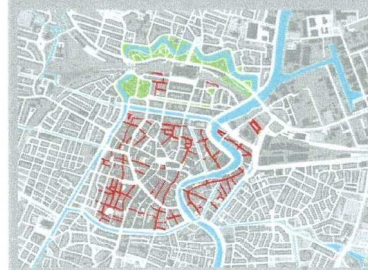
II Profiel hoofdfietsroute volgens HVVP en HIOR (schetsontwerp)



PROFIEL E

straat tussen 4.55 m en 7.70 m

Schaal 1:100

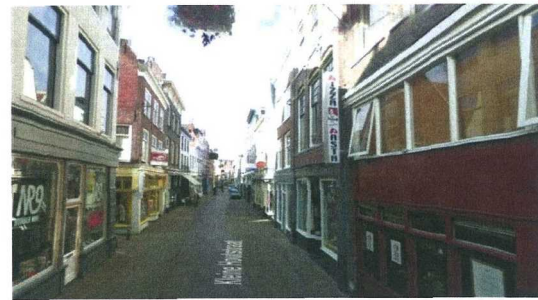




Haarlem

8

III Foto's bestaande situatie



Kleine Houtstraat



Lange Veerstraat